पठतु संस्कृतम्

August 25, 2024 चतुर्थ-पाठः

Marks: 100

इतरवचनद्वयं लिखत । I

 $(10 \times 1 = 10)$

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
1)	अपश्यत्		
2)		अकथयताम्	
3)			अपतन्
4)	अनमः		
5)		अधावाव	

इतरवचनद्वयं लिखत । II

 $(10 \times 1 = 10)$

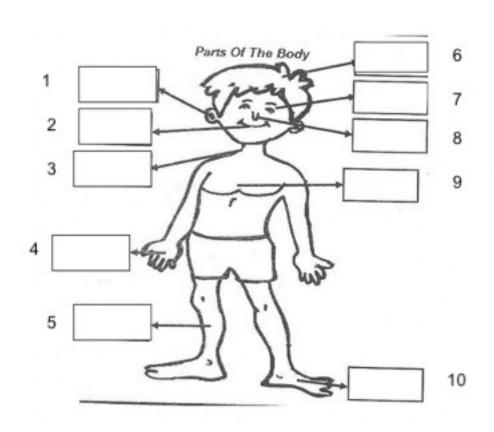
	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
1)	अभाषे		
2)		असेवावहि	
3)			अत्रायामहि
4)	अवन्दत		
5)		अत्वरेथाम्	

III सङ्ख्यानां संस्कृतपदं लिखत ।

 $(5 \times 1 = 5)$

- 1) 65
- 2) 73
- 3) 88
- 4) 96
- 5) 81

IV शरीरावयवानां नाम संस्कृतेन लिखत । (10 x 1 = 10)

V वाक्यानि लङ्-लकारे परिवर्तयत ।

 $(10 \times 1 = 10)$

- 1) यूयं गीतं गायथ ।
- 2) बालकाः विद्यालयं गच्छन्ति ।
- 3) त्वं पद्यं लिखसि ।
- 4) महिला पुष्पमालां रचयति ।
- 5) अहं भोजनं खादामि ।
- 6) वृक्षाः कम्पन्ते ।
- 7) वयं ऊहामहे ।
- 8) पण्डितः संस्कृतेन भाषते ।
- 9) अहं देवं वन्दे ।
- 10) युवां स्पर्धेथे ।

VI प्रश्नवाक्यानि लिखत ।

 $(5 \times 1 = 5)$

- 1) प्रकोष्ठे विंशतिः छात्राः सन्ति ।
- 2) वृक्षे फलानि सन्ति ।
- 3) गृहे जनाः आसन् ।
- 4) कण्डोले एकादश पुष्पाणि सन्ति ।
- 5) महिले गृहे स्तः ।

VII अधो दत्तानि क्रियापदानि सकर्मकः वा अकर्मकः वा इति लिखत । (10 x 1 = 10)

- 1) भवति
- 2) शोभते
- 3) यच्छति
- 4) त्वरते
- 5) खादति
- 6) प्रकाशते
- 7) पाठयति
- 8) रोदिति
- 9) अस्ति
- 10) मारयति

VIII रेखाङ्कृतानां पदानां लिङ्ग-परिवर्तनं कुरुत । (5 \times 1 = 5)

- 1) एषा अभिनयं करोति ।
- 2) ताः कुत्र पठन्ति ?
- 3) इमे पुस्तकं लिखतः ।
- 4) ते उचैः हसन्ति ।
- 5) सः भोजनं खादति ।

	• •	• • •	
IX	गरा प्रतित्वा ए	श्रिमामाम उन्नार स्थिति ।	$(5 \times 1 = 5)$
IV	नव नाज्यम	।श्रानानाम् उत्तरं लिखत ।	(JXI-J)

अद्य वने पशु-महोत्सवः अस्ति। मञ्चस्य उपिर सिंहः उपिवशिति । आकाशे सर्वत्र मेघाः सिन्ति। मेघान् दृष्ट्वा मयूराः नृत्यन्ति। पशवः इतस्ततः भ्रमन्ति। सर्पः कोटरात् बहिः आगच्छिति। सर्पात् भीताः पशवः कोलाहलं कुर्वन्ति। कोलाहलं श्रुत्वा सिंहः उच्चैः गर्जित वदित च –

"भोः! कोलाहलं मास्तु ! अत्र वयं सर्वे सन्तोषेण जीवामः। कस्यापि कस्मात् अपि भयं मास्तु।" इति ।

एवं सर्वे पशवः मिलित्वा जीवनं कुर्वन्ति।

- 1) मेघाः कुत्र सन्ति ?
- 2) सर्पात् भीताः के आसन् ?
- 3) सिंहः कुत्र उपविशति ?
- 4) मयूराः किं कुर्वन्ति ?
- 5) अद्य वने कः अस्ति ?

X सूक्तेः अर्थं लिखत । (2)

उद्योगिनं पुरुषसिंहमुपैति लक्ष्मीः ।

XI श्लोकस्य अर्थं लिखत । (3)

आसन्नाय सुदूराय गुप्ताय प्रकटात्मने । सुलभायातिदुर्गाय नमश्चित्राय शम्भवे ।।

XII	प्रहेलिकायाः अर्थं वर्णयित्वा उत्तरं लिखत	(3)
	पुरुषः की हशो वेत्ति प्रायेण सकलाः कलाः । मध्यवर्णद्वयं त्यक्त्वा ब्रूहि कः स्यात् सुरालयः ।।	
XIII	सुभाषितं पूरियत्वा अर्थं लिखत ।	(4)
	सदयं यस्य भाषितं करोति वि	
XIV	ससंदर्भं लिखत ।	(3)
	कथम् उपरि गच्छामि ?	
XV	'रामायणम्' इति विषयम् अधिकृत्य ७-८-वाक्यानि लिखत । (5)	संस्कृतेन

- 1) कः क्षुधितः अभवत् ?
- 2) वृद्धस्य समीपे कः आसीत् ?
- 3) वृद्धः वृक्षे कानि अपश्यत् ?
- 4) वृक्षस्य उपरि के आसन् ?
- 5) वृद्धः किम् अचिन्तयत् ?
- 6) वानराः कानि अक्षिपन् ?
- 7) आदिकाव्यं किम् ?
- 8) आदिकविः कः ?
- 9) आदिकाच्ये कति काण्डाः सन्ति ?
- 10) अपन्थानं तु गच्छन्तं कः विमुञ्चति ?